

TKP MK'nin 4 Kasım 1985 günlü bildirisi:

GÖKYÜZÜNE SİLAH YERLEŞTİRİLMESİN! YERYÜZÜ SİLAHTAN ARINDIRILSIN!

19-20 Kasım günlerinde SBKP MK Genel Sekreteri Gorbaçov ile ABD Başkanı Reagan arasında Cenevre'de bir görüşme yapılacaktır. Dünyanın en büyük iki devletinin en üst düzey yöneticileri uzun yıllardan bu yana ilk kez bir araya geliyorlar.

Gorbaçov-Reagan görüşmesinin gündemindeki sorunlar bütün insanlığı ilgilendiren en temel sorunlardır.

O nedenle şimdi bütün dünya halkları Gorbaçov-Reagan görüşmesinde somut sonuçlara varılmasını bekliyor. Uluslararası ilişkilerde iyiye doğru bir dönüşün gerçekleşmesi, yumuşama

ve silahsızlanma bugün bütün dünya halklarının en büyük özlemidir.

Sovyetler Birliği silahlanma yarışının durdurulmasını sağlamak için son aylarda ABD yönetimine bir dizi yeni öneride bulunmuştur. Ayrıca tek taraflı olarak nükleer silaha ilk başvuran taraf olmayacağını ilan etmiş, bir dizi alanda nükleer silah sayısını azaltmış, nükleer denemeleri durdurmuş ve uzaya uydusavar silah yerleştirmeyeceğini açıklamıştır.

Şimdi sıra ABD'dedir. Eğer ABD yönetimi uzayı silahlandırma girişimlerinden vazgeçerse, nükleer silahların eşitlik ve eşit güvenlik temelinde azaltılmasına yanaşırsa, insanlığın önündeki tarihsel bir fırsat değerlendirilmeyecektir. Nükleer savaş tehlikesinin uzaklaştırılmasının yolu açılacaktır.

ABD yönetimi şimdiye kadar birçok kez barış ve silahsızlanmadan yana açıklamalar yaptı. Ama attığı adımlar hiçbir zaman bu sözlerine uygun olmadı. Şimdi de, Reagan yönetiminin zirve toplantısı öncesinde sorunu yokuşa sürücü bir yaklaşım içinde olduğu görülüyor. "Bölgesel sorunlar" adı altında bir dizi ülkenin içişleri toplantıda gündem konusu yapılmak isteniyor. Böylece temel silahsızlan-

ma sorunlarında somut bir sonuca varılması engellenmiş olacaktır. Buna izin verilemez.

Türkiye halkı uluslararası ilişkilerin gerginleşmesinden ve silahlanma yarışının tırmanmasından çok büyük zarar görmektedir. Her yıl yüz milyarlarca silahlanma harcamalarına girmektedir. Topraklarımız üzerindeki sayıları durmaksızın artan ABD ve NATO askersel üsleri yüzünden ülkemiz bir nükleer savaşta ilk önce yok olacak ülkeler arasında yer alıyor. Eğer NATO ile Varşova Antlaşması Örgütü arasındaki ilişkiler normalleşirse, bundan bütün dünya halkları gibi halkımız da çok büyük yarar sağlayacaktır.

TKP ülkemizin ve halkımızın geleceği, dünya ve bölge barışı konusunda sorumluluk duyan bütün güçleri şimdi somut tutum almaya çağırıyor. Evren-Özal diktatörlüğünün baskı ve tehditlerine boyun eğmeyelim. Halkımızın sesini Reagan yönetiminin Sovyetler Birliği'nin barışçı önerilerine olumlu bir yanıt vermesini isteyen dünya barış güçlerinin sesine katalım.

Gökyüzüne silah yerleştirilmesin. Yeryüzü silahtan arındırılsın.

4 Kasım 1985

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

Türkiye, Kürt sorununun üzeri örtülerek demokrasi yolunda ilerleyemez

19 Kasım 1985'ten itibaren 9 ilde sıkıyönetimin 4 ay daha uzatılması kararı alındı. Sıkıyönetimin uzatıldığı illerin tümünde nüfusun ezici çoğunluğunu Kürtler oluşturuyor.

Rejimin sıkıyönetimle Kürt halkına ve Kürdistan'a götürdüğü ise bellidir. Kurşun yağmuru, antidemokratik yargının kararına bile gerek duyulmadan gerçekleştirilen idam infazları, toplama kamplarına çevrilen ya da boşaltılan Kürt köyleri. Bunların yanısıra ara verilmeyen sürdürülen sovenist kampanya. Amaçları, Türkiye'de Kürtlerin de yaşadığı gerçeğini unutturmak, gözlerden gizlemektir. İşçi-emekçi haklarını savunanları vatan haini gösterdikleri gibi, Kürt halkının varlığını ve haklarını savunanları da Türk halkına, Türk emekçilerine düşman gibi göstermektedir.

Ama artık "Türkiye'de Kürt yoktur" iddiasının iflas ettiği de gerçektir. "Eğer Kürt yoksa niye ülkenin belli bir böl-

gesi sistemli olarak geri bırakılıyor, bu bölgede yaşayan insanlar üzerinde, ağır baskılar uygulanıyor?" sorularını politik tartışma gündeminden çıkarmak olanaksızdır. 23 Ekim günlü *Milliyet*'teki yazısında M.Ali Birand, Türk yetkililerinin "Türkiye'de Kürt yoktur" sözleriyle Kürt halkı üzerindeki baskıyı protesto eden Batı Avrupa kamuoyunun karşısına çıkmalarının ne anlama geldiğini soruyordu. Daha sonraki günlerde Avrupa Parlamentosu'nun aldığı kararda Kürtler üzerinde baskılar sürdürüleceği Türkiye'de demokrasinin olmayacağı vurgulandı. Erdal İnönü ve A.Güven Gürkan aynı günlerde "Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da halka baskı yapıldığını" açıklıyorlardı.

Bu gelişmelerin hemen ardından, faşist rejimin baş destekçisi Amerikan emperyalizminin tutumunun açıklanmasına gerek duyuluyordu. Uzun yıl-

Arkası 7. sayfada

ABD hegemonyasına son vermeden

Ülkemizin geleceği neye bağlı? Evren'lere, Özal'lara bakarsanız, geleceğimiz en başta Amerika'nın insafa gelip gelemeyeceğine bağlıdır. Bunlar şöyle diyorlar:

"Eğer Amerika her yıl 1 milyar 200 milyon dolar 'yardım' vermezse, ordumuzu modernleştiremeyiz, ulusal savunmamızı sağlayamayız. Eğer IMF yeşil ışık yakmazsa, yeni dış borç bulamayız. Eğer ABD izin vermezse, tekstil ve deri ürünlerimizi ihraç edemeyiz." Örnekler daha da çoğaltılabilir.

Bu yaklaşım aslında yeni değildir. Atatürk döneminin dış politika anlayışından vazgeçildiğinden bu yana iktidarda hep bu anlayış egemen olmuştur. Bu anlayışa göre, Türkiye ancak emperyalist ülkelerin desteğiyle sorunlarını çözebilir. Emperyalizmin desteğini kazanabilmek için de tek çare onun isteklerini karşılamaktır.

Onlarca yıldır Türkiye'yi yönetenler, komünistlerin, öteki yurtseverlerin bütün karşı çıkışlarına rağmen, hep emperyalistlerin isteklerini yerine getirdiler. "Modern bir savunma gücüne sahip olmak" ve "ekonomimizi güçlendirmek" için emperyalistlerin, en başta da en güçlü emperyalist olan ABD'nin tek tek bütün isteklerini kabul ettiler.

Ama şimdi sonuç nedir? ABD ve öteki emperyalistler İkinci Dünya Savaşı'ndan kalma birkaç yüz M-48 tankından başka birşeyi "modernize" etmiş değiller, ama ülkenin dört

Arkası 7. sayfada

PARTİMİZİN 65. KURULUŞ YILINDA: DEMOKRATİK TÜRKİYE, DAHA GÜÇLÜ TKP !

Komünist Yarışma ikinci yılını yarladı:

Daha çok haber daha çok yazı, parti basınını güçlendir!

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, 65. yıl nedeniyle Duisburg'da düzenlenen toplantıda yaptığı konuşmada şöyle diyor: "Bakın Evren'ler bizim bol parazitli, cızırtılı radyomuzdan, el kadar bildirilerimiz, Atılım'larımızdan nasıl korkuyorlar. Oysa onların ellerinde güçlü TV, radyo, basın var. Ama gerçekler onlardan yana değil. Bizim ise en büyük gücümüz bu."

Yayın organlarımızın gerçeği dile getirmesinde, gerçeği, somut, canlı biçimde aktarabilmesinde, *Atılım* okurlarının, radyo dinleyenlerinin payı büyüktür. Partimizin 5. Kongre'nin ardından başlattığı, parti organlarını yazı ve haberlerle besleme yarışması bunu sağlayan en önemli etmenlerden biridir. Parti organlarının açık yazışma adresine gönderilen haberler, yazılar parti organlarının daha da iyileştirilmesine önemli katkıda bulunuyor.

Son Altı Ay

Komünist yarışmamız, parti organlarını yazı ve haber göndererek besleme yarışması ikinci yılını yaşıyor. Yarışmanın ilk yılına ait değerlendirmelerimiz, sonuçlar, 1 Mayıs 1985 günlü *Atılım*'da açıklandı. TKP MK 4. Plenumu, yarışmanın bir yıllık süresini değerlendiren, yarışmacılarımızın çalışmalarına büyük bir değer biçti ve yarışmanın gelenekselleştirilmesini, her yılın sonuçlarının 1 Mayıs günlü *Atılım*'da duyurulmasını kararlaştırdı.

Şimdi, yarışmanın ikinci yılının başlangıcını oluşturan 1 Mayıs 1985'ten 1 Kasım 1985'e kadar geçen son altı aylık süreye bir gözatalım.

Önce sayılar. *Son altı ay içinde* yazışma adresine 1.935 mektup ulaştı. Geçtiğimiz yıl aynı dönem içinde, yani 1 Mayıs 1984-1 Kasım 1984 arasında elimize geçen toplam mektup sayısı 1.906 olmuştu. Bu, bir artış olarak kabul edilebilir mi? Bir başka açıdan yaklaşalım. Şu anda, elimize günde ortalama 10,5 mektup geçiyor. Ne ki, yarışmanın ilk yılının sonlarına doğru, elimize ulaşan mektupların günlük ortalaması 12 idi. Yani ikinci yılın ilk altı ayını, birinci yılın ikinci altı ayı ile karşılaştırdığımızda, gerçekte bir düşüş olduğunu kabul etmek gerekiyor.

1.935 mektubun dağılımı nasıl? Bu mektupların üçte biri yurtdışından, üçte ikisi ise yurtiçinden. Yurtiçi mektupla-

rının yarısı İstanbul'dan postaya atılmış. Geri kalan çoğunluğu İzmir'den olmak üzere, öteki illerden.

Son altı ayın günlük ortalamasındaki düşüşün nedeni nedir? Bunda, bu altı aylık dönemin yaz aylarını da kapsamının payı var. Özellikle yüksek öğrenim gençliğinden gelen mektupların bu dönemde düşeceği bekleniyordu. Bu kesimden muhabirlerimizin, memleketlerinde de birer *Atılım*, radyo muhabiri, yazarı olarak davranmaları için gelecek yıla şimdiden hazırlanmalıydı.

Ama, son dönemde, kimi sikiyönetim komutanlıklarının parti radyosuna mektup yazılmasının engellenmesi yönünde yönergeler yayınlamaları, Evren'in "TKP'nin Sesi'nin haberlerle beslenmesinin önlenmesi" için çağrılar çıkarması karşısında, gelen mektupların, sayısının ötesinde bir anlam kazandığını da unutmamak gerekiyor.

İşçi mektuplarında umduğumuz artış henüz sağlanamadı. Mahallelerden gelen mektuplar eski düzeyinde değil Kadın mektupları için yapılabilecek çoğu önümüzde duruyor. Anadolu'dan, özellikle kasabalardan, köylerden gelen mektuplar bizim için çok değerli. Kürdistan'dan gelen mektuplar çok somut. Her biri diktatörlüğün sansürünü deliyor. Kürt

halkına karşı yöneltilen saldırılar, baskılar konusundaki gerçekleri, kamuoyuna bu yaygınlıkta duyuran bir yayın organı olma özelliğini, yalnız parti üyelerinin değil, değişik politik görüşten Kürt yurtseverlerin de bize yazmasına borçluyuz.

Yurtdışından gelen mektuplarda, yaz aylarından sonra, özellikle de son Duisburg toplantısının ardından bir hareketlenme var. Ama Batı Avrupa'da 4 bin kişilik coşkulu bir toplantı ve altı ayda 700'e varmayan mektup sayısı. Bu durum daha çok şey yapabileceğimize işaret ediyor. Yunanistan ve Münevver Bilir grupları, istikrarlı yarışmacılarımız, muhabirlerimiz.

Daha Fazlası Gerek

Durum bu. Açık ki sayıyı çok daha fazla artırmak olanaklı. Hem de düşman ne yaparsa yapsın. Yeter ki biz varolan olanaklarımızı sonuna kadar değerlendirelim. Parti örgütlerimiz bu konudaki girişimlerini artırsınlar. Enformasyon ağını genişletmenin, zenginleşmenin, parti organlarını beslemenin, parti organlarının daha iyileştirilmesi açısından ve bunun da daha güçlü bir TKP'nin yaratılması açısından taşıdığı önem açıktır.

Parti içi yaşam, partililik niteliklerinin yükseltilmesi baki-

mından parti organlarına yazmanın getirdikleri üzerine de çok şey söylenebilir. Ama herkes kendi parti örgütünde, çevresinde düzenli yazanlarla, yazmayanların gösterdiği gelişmeyi bir karşılaştırdığında, bütün bunları görebilir. "Parti organlarına düzenli yazıyor mu?" Şimdi bu sorunun yanıtı, parti üyeliğinin vazgeçilmez bir niteliği olarak iyice oturuyor.

Parti örgütlerimiz, parti üye ve sempatanları, daha geniş bir kesimin parti organlarına mektup yazması, başvurması için çabalarını planlı biçimde sürdürmelidir. Parti örgütleri, özendirici, esinlendirici olmalı. Partili, partisiz herkesin yazacağı ortamı yaratmalı. Gerisi gelir. Lenin'in şu uyarısını hatırlatalım: "Yazışmanın yalnızca komitenin ve sekreterin elinde toplanması konusunda uyararak birkaç özel söz söylemek istiyorum. Böylesi bir tekel kurmak kadar zararlı birşey olamaz. Kararlarda ve eylemlerde birlik temeldir, genel enformasyon konusunda, yazışma konusunda ise bu oldukça yanlıştır. En ilgi çekici mektupların eski, deneyimli işçilerin alışmış olduklarından görmezden geldikleri şeyleri daha *çabuk* algılayan görece 'dıştakilerden' (komitelerle daha uzaktakilerden) geldiği durumlarla sık sık karşılaşırız."

Daha çok partisiz yurttaşın parti organlarına yazmasını, başvurmasını sağlamak önümüzdeki başlıca görevdir.

Öyleyse?

Bugün Evren, cebinde radyo bültenlerimizle, *Atılım* larla geziyor. Ama şimdi biz dikkatimizi, daha çok emekçinin, daha çok yurtseverin cebinde *Atılım* larımızla, radyo bültenlerimizle dolaşmasını sağlamaya vermeliyiz. Bu, bir bakıma, birçok başka etmenin yanısıra, parti organlarının daha iyi beslenmesiyle, daha da iyileştirilmesi ile yakından ilgilidir. Daha çok emekçi parti organları ile tanışmalı, görüşlerimizi öğrenmeli. böylece bu organların kendi gazetesi olduğunu, kendi sesi olduğunu görmelidir. Bu organlarda kendinden birşey bulduğu ölçüde, yazacaktır. Yazdıkça, daha fazla benimseyecektir.

Lenin "gazetemizin her fabrikada muhabirleri olmalı" diyordu. Neden *Atılım*'ın, radyo-

Arkası 7. sayfada

Kardeş partilerin basınında 65. yıldönümü

TKP'nin 65. yıldönümü nedeniyle, kardeş partilerin yayın organları TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş ile yaptıkları röportajlarla, Kutlu yoldaşın bu yayın organlarına yazdığı özel yazılarla, partimizin tarihini ve bugünkü savaşımını okurlarına tanıtıyorlar.

Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi merkez organı "Die Wahrheit" gazetesinin 6/7 Temmuz 1985'deki şenlik özel sayısında, Kutlu yoldaş ile yapılan geniş bir röportaj yayımlandı. Bu röportaj daha sonra SBKP MK'nin Parti Yaşamı dergisi "Partiyenaya Jizn" in Ekim 1985'de çıkan 20. sayısında, AKEL MK organı "Haravgi" gazetesinde, DAC'de çıkan "Horizont" dergisinin 8/1985 sayısında yayımlandı.

Alman Komünist Partisi merkez organı "Unsere Zeit", 14 ve 17 Eylül sayılarında Kutlu yoldaş ile yaptığı bir röportajı iki ayrı bölüm halinde yayınladı. Danimarka Komünist Partisi MK organı "Land og Folk" 14 Kasım sayısında TKP'nin 65. kuruluş yıldönümü nedeniyle Kutlu yoldaşla yaptığı röportaja yer verdi.

Barış ve Sosyalizm Sorunları (Yeni Çağ) dergisinin 9/1985 sayısında TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun "Barış ve iyi komşuluk için" başlıklı yazısı yayımlandı. Alman Komünist Partisi'nin teorik organı "Marxistische Blaetter" Eylül/Ekim 1985 sayısında Kutlu yoldaşın ayrı bir yazısına yer verdi.

Kutlu yoldaşın "Die Wahrheit" gazetesinde çıkan röportajı ayrıca, İran'daki Halk Mücahitleri örgütünün "Ekseriyet" adlı gazetesinin 76. sayısında da yayımlandı.

Ekim devriminin 68. yıldönümü kutlu olsun!

Kapitalizmden sosyalizme ve komünizme geçiş çağını açan Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 68. yıldönümü Sovyetler Birliği'nde ve bütün dünyada coşkuyla kutlandı. TKP MK Genel Sekreteri H.Kutlu yoldaş, bu tarihsel yıldönümü nedeniyle, SBKP MK'ne bir mesaj göndererek, Sovyet halkına, Türkiye komünistlerinin ve işçi sınıfının devrimci selamını ilettiler. H.Kutlu'nun mesajında özetle şöyle deniyor:

"SBKP ve Sovyet halkı, bu şanlı yıldönümünü, SBKP'nin 27. Kongresi hazırlıklarıyla kutluyor. Sosyal-ekonomik gelişmeyi hızlandırarak Sovyet toplumunu nitel bakımdan yeni bir duruma getirmek için Leninci Bolşevikler, Stahanovcular, emek kahramanları, Leninci Kom-somolcular ileri atılıyorlar. Türkiye Komünist Partisi, bu hazırlıkları ve atılımları büyük bir coşkuyla izliyor. Türkiye komünistleri, Alman faşizmine ve Japon militarizmine karşı tarihsel utkunun 40. yıldönümüne denk düşen bu atılımın büyük başarılarla sonuçlandırılacağına

yürekten inanıyor."

Barışın kalesi Sovyetler Birliği'nin Ekim devriminin 68. yıldönümünde bütün barış güçlerine güven verdiğini belirten mesaj, daha sonra şöyle sona eriyor:

"Türkiye Komünist Partisi, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da büyük bir ardicılıkla ülkemiz ile komşumuz SSCB arasındaki ilişkilerin barış içinde yanyana yaşama ve karşılıklı yarar ilkeleri temelinde gelişmesi için elinden geleni yapacaktır. TKP, kardeş SBKP'nin dünya komünist ve işçi partilerinin arasındaki birliği daha da güçlendirme yönünde gösterdiği çabalara, SBKP ile arasındaki Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi ilkeleri temelindeki ilişkilerin daha da gelişip güçlenmesine yüksek bir değer biçiyor.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 68. yıldönümü, Sovyet komünistlerine, Sovyet halkına kutlu olsun! Yaşasın Büyük Sosyalist Ekim Devrimi!"

Söz işçilerde, parti sempatanlarında, parti üyelerinde

Fransa'nın bir bölgesinde, TKP sempatanları emekçiler, 6 aydan bu yana sürdürdükleri TKP'nin 65. yıl kampanyasını değerlendirmek amacıyla toplantılar yapıyorlar. Duisburg'daki yığınsal kutlama gecesini değerlendirmek üzere, şu ana kadar iki yerde toplam 37 kişinin katıldığı toplantılar düzenlediler. Bu toplantıda tutulan tutanaklardan, dile getirilen kimi görüşleri özetle sunuyoruz:

M.T.: "Toplantı beklediğimden çok çok üzerinde oldu. Herhangi bir gece olacak sanıyordum. TKP'nin adını duyuordum. Onu yurtdışından birkaç kişinin idare ettiğini düşünüyordum. Ama gecede yöneticilerinin ve katılanların hepsinin Anadolu'nun bağrından geldiğini gördüm."

Y.B.: "Gecenin disiplini,

Ancak bir komünist

"İlk defa bir Genel Sekreterimizi yığınlar önünde konuşurken görüyorduk. İki saate yakın konuşmasında H.Kutlu yoldaş, ekonomik çöküşten tutun da yabancı ülkelerdeki işçilerimizin çocuklarının sorunlarına kadar, hiçbir ayrıntıyı kaçırmayan bir konuşma yaptı. Bizim için yeni olan birçok şey söyledi. Ülkemizdeki yeni olgulara dikkati çekti. Biz onda ülkesinin kötü gidişinden duyduğu kaygıyı dile getiren, ülkesini, halkını kiskanç bir şekilde seven komünisti gördük. Ancak bir komünist, ülkesinin, halkının değerlerine böylesine sahip çıkabilir."

katılanların birbirine sevgisi, saygısı, her yönüyle bambaşka idi. Ben inşaat işçisiyim. Pek okumam yazmam yoktur. Ama H.Kutlu'

Teşekkürler DKP

"...DKP'nin gösterdiği enternasyonal dayanışmaya büyük değer biçiyoruz. Enerjik, kararlı, disiplinli DKP görevlileri yoldaşlara, en ince ayrıntıyı hesaba katan DKP'ye teşekkürler. Teşekkürler adını bilmediğimiz, daha önce hiç görmediğimiz, ama aynı kavgayı birlikte verdiğimiz bir kez daha hissettiğimiz DKP'li yoldaşlar..."

nun tüm konuşmalarını anladım. Ben bu harekette varım. Çünkü çevremde ne kadar akli başında adam gördümse, hepsi TKP'lidir."

H.Z.: "Yıllardır TKP'nin görüşlerini savunurum. Ama geceyi görmeseydim yine de böylesini tahmin edemezdim. Gece bize şunu gösterdi ki, yalnızca TKP biz bu işi başaracağız demiyor. Kardeş Komünist Partiler de buna inanıyor ve destek oluyor. Şimdi önce herkes kendisiyle hesaplaşmalıdır. 'Bugüne kadar ne yaptık daha ne yapabiliriz?' Bu soruyu kendimize sormalıyız."

F.İ.: "Behice Boran ve Ahmet Kaçmaz'ın, öteki sol partilerin temsilcilerinin de aramızda olması, solun birliği açısından çok önemlidir."

G.K.: "H.Kutlu'nun konuşmasını dinlerken bir

sözcüğünü bile kaçırma-mak için çok çaba harcadım. Ve anladım ki, TKP'nin ideolojisi sağlam olduğu için hiçbir şeyden korkmuyor."

O.D.: "Haydar Kutlu'nun toplantıya katılması ve konuşması beni çok etkiledi. Türkiye'de burjuva partilerinin toplantılarına çok katıldım. Politikacılarını çok dinledim. Ama hiçbir Kutlu yoldaşın inandırıcılığında değildi. Özellikle ulusal değerlerimize sahip çıkması,

Geceye katılamadım, ama boş da durmadım

"Türkiye'den turist olarak geldim. Kocam politik biri olduğu için düşünümüze mecburiyet karşısında burada yaptık. Önceleri hiçbir politik görüşüm yoktu. Zamanla kadınların toplantılarına katılmaya başladım. Ama TKP'nin 65. yıl kutlama toplantısına katılamadım. Çünkü vize alamadım. Çok üzgünüm. Üzüntüm gidip kendi kulaklarımla dinleyemememendir. Ama boş da durmadım. Geceye daha fazla kadının katılması için çalıştım. Çocukları olup da bırakacak bir yeri olmayan anneleri aradım. 2 bebek, 3 çocuk olmak üzere, bir arkadaşımın evinde bir gece ve gündüz çocuklara baktım. Üzüntüm geçti. Kendi yerime 3 anne katılmıştı geceye. Gecedan dönenler bana üzerinde 'Daha Güçlü TKP, demokratik Türkiye' yazan bir kalem hediye ettiler. Şimdi mutluyum, çünkü politik olarak üstlendiğim ilk görevi yerine getirdim."

dini konulara da değinmesi beni çok etkiledi."

A.R.: "Şimdi biz sadece bu toplantıyı değerlendirmekle yetinmemeliyiz. H. Kutlu'nun konuşmasında çerçevesini çizdiği genel hedeflere varmak için daha çok çalışmalıyız."

Güven, umut, inanç

"Toplantıda Kutlu yoldaşı gördüm. Gözlerimle kucaklaştım. Sanki yer ayaklarımın altında kaydı. Bir anda aklıma 1. Şube geldi: 'Biz herşeyi biliyoruz, tüm örgütü çöktük, TKP artık yok, sen yalnızsın'.

"Şimdi ise karşımda TKP Genel Sekreteri. Birilerceyiz. Hepimize selam veriyor. Bize güveni, umudu, inancı gönderiyor."

B.L.: "İlk defa böyle bir toplantı gördüm. İnsanların coşkusu beni çok etkiledi. Kalabalığı görünce kendi kendime 'işçiler isterse herşeyi yapabilir' diye düşündüm."

M.L.: "TKP serbest olursa çok şey değişir. Buna inanıyorum."

F.T.: "Ben şunu görüyorum ki, TKP gizli çalışması-na, yasak altında olmasına rağmen, gittikçe güçleniyor. İnsanların ihtiyaçlarına cevap veriyor. Her zaman söylüyorum. Biz işçiyiz. Bizi bizden başka kimse kurtaramaz. Bizim sınıfımızın partisi TKP'dir. Onu daha çok desteklemeliyiz. Mücadele etmezsek bu hayattan kurtulamayız."

Bir tutuklu annesinin mektubu:**VAKİT GEÇİRMEYELİM**

Ben çocuğu 3 yıldır zindanda yatan bir anneyim. Gözaltına alındıktan 4 ay sonra, ilk görüştüğümüzde tanınmayacak haldeydi. Sanki 10 yıl birden çökmüştü. "İşkence yok" dediler. "Abarıyorsunuz, bunu yapan birkaç cahil polis" dediler. Ama çok geçmeden herşeyi anladık, öğrendik.

Geçen gün *Nokta* dergisinde okuduğum bir röportaj beni bir kez daha dehşet içinde bıraktı. Emekli general, MDP eski genel başkanı Turgut Sunalp, 12 Mart döneminde, Kontr-Gerilla'nın meşhur işkence merkezi olan Ziver-

bey'deki Zihni Paşa köşkündeki işkenceleri, "hiç konuşmadan, nefes bile almadan" izlediğinden eğlenceli bir anısını anlatır gibi sözediyordu. Bu sadist yaratık, 12 Mart'ta bir genç kıza copla tecavüz edildiği hatırlatıldığında, "kalkıpta bir kıza bu yoldan işkence yapılacaksa copla müracaata ne gerek var. Elimizde 20-21 yaşında taş gibi delikanlılar var" cevabını veriyordu. Bu satırları okuduğumda, insanlık adına, milletimiz adına hicap duydum.

Bu adam Evren'in "40 yıllık arkadaş-şısı", yere göğe koymadığı taa Kanada'

Her yolu denedik Boğaz'dan/İstanbul

Bir sabah kalmışımızda evlerimizin duvarlarına belediyece işaretler konulmuş olduğunu gördük. Anlayamadık. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Sonunda evlerimizin kurulacak boğaz köprüsü nedeniyle yıkılacağını söylediler.

730 hane, evlerimizi koruma telaşına düştük. "Ne yapalım, ne edelim". Her evde, her düğünde bu konu konuşulur oldu. Kimileri "bize bir hal çaresi bulurlar" diyordu. Ama "bu evler bizim, bize soran yok, hele bir araştıralım" diyenler çoktu. Aramızdan girişken, becerikli, ağız laf yapan arkadaşlar önümüze düştüler. Başvurabileceğimiz her yere başvurduk. Bakanlıktan başbakanlığa, başbakanlıktan cumhurbaşkanlığına kadar. "Evlerimiz yıkılacak, ama ya bizler ne olacağız? Bizleri bu konuda neden cevapsız bırakıyorsunuz?" diye kapılarını arşınlar olduk. Cevap hep aynıydı: "Bekleyin, sizi kapıda bırakacak değiliz ya!" O kadar insan çoluk, çocuk neyi bekleyecektir? Kışı odunsuz, kömürsüz soğukta geçirmeyi mi? İşin peşini bırakmadık. Gazetelere, telefon ve mektuplarla sorunlarımızı duyurduk. Sağolsun kimi dergiler, gazeteciler geldiler, bizlerle röportaj yaptılar. Bütün haneler, bakanlığından, cumhurbaşkanlığına dilekçeler gönderdik. Köprü'nün temel atma törenine mahallelerimizden 300 kişi gittik. Ama kimlerin yanına yaklaştırmadılar. SODEP'in Saraçhane'de yaptığı, de-

mokrazi mitingine gittiğimizde, saydım, tam 550 kişiydik.

Nihayet Karayolları Genel Müdürlüğü, "sizleri toplu konuta yerleştireceğiz" müjdesini verdi. Eh dedik, çabalarımız boşa gitmedi. Ama "sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yemiş". Gösterilen yeri araştırdık. Şüphemizde haklıymışız. Meğer bu konutlar emekli polislerle yapılmış. Her gece-kondusu yıkılana bu evleri gösterip oyalıyorlarmış.

Aradan aylar geçti. Evlerimize biçilen değer kağıtları geldi. Gösterilen para miktarı güllünc derecedeydi. Bir örnek vereyim. 4 katlı betonarme eve 3 milyon, normal bir gecekonduya ise 800 bin lira dolayında değer biçilmiş. Yani ne yer gösteriyorlar, ne de ikinci evi yapabileceğimiz parayı veriyorlar. Biz onlar için "yok"uz.

Evet, bütün yasal yolları denedik. Kimsenin "keşke şunu da yapsaydık, keşke falan yere de başvursaydık" diyecek hali kalmadı. Çalışmadığımız tek bir devlet kapısı yok. Koskoca Türkiye Cumhuriyeti'nde bizim çoluk, çocuk kış kıyamette sokağa atılmamızla ilgilenecek tek bir merci bulamadık. Ulkede kanun manun kalmamış. Niyetleri kesin, evimizi başımıza yıkmak istiyorlar. Dozerleri yakında kapımıza dayarlar. Kışın ortasında nereye gideriz?

Biz her yolu denedik. Hele bir gel-sinler görülür, "el mi yaman, bey mi yaman".

"Batı tipi demokrasi"nin sözcüleri diyor ki:

"Türkiye'de demokrasinin tamamen yerleştiğini kabul etmek bugün için imkansızdır. SODEP ve Doğru Yol partilerinin parlamento da temsil edilmemeleri, Demirel ve Ecevit gibi tanınmış siyasilerin politik yaşamdan uzak tutulmaları. Türkiye Komünist Partisi'nin yasaklanması, üyelerinin hapiste bulunmaları ve öteki üyelerinin de haklarında soruşturma açılacağı kaygı içinde olmaları bunun örnekleridir." -Avrupa Parlamentosu'nun Ekim 1985 tarihli kararından.

"Türkiye'de 1988 seçimlerinde bir komünist parti yoksa o seçimler yine tam olarak halkın temsilcilerini seçemedi demektir". - David Blackman, Avrupa Parlamentosu Türkiye ile İlişkiler Sorumlu Genel Sekreteri, Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Sekreteri.

Şimdi, Türkiye'de "Batı tipi demokrasi"yi savunanlar ne diyor?

lardan getirttiği başbakan adayı. Sunalp'ın karşısında aday vardı seçilemedi. Evren'in karşısında aday yoktu, seçildi cumhurbaşkanı oldu. Demek ülkemiz bunların elinde. Demek suyun başını işkenceci cellatlar tutmuş. Ve demek çocuklarımız böyle işkencelerle alınmış ifadelere dayanılarak mahkum ediliyor.

Genel af istiyoruz, "af çıkarsa terör hortlar" diyorlar. 12 Eylül öncesini hatırlatıyorlar. 14 Ekim günlü *Cumhuriyet* gazetesinde okumadık mı sanki? Ecevit, H. Esat İşık, devletin başında, en yetkili yerlerde bulunmuş olanlar açıklıyordu. Kimse de çıkıp yalanlamadı. Generaller, orduda, "özel harp dairesi" adıyla Kontr-Gerilla diye bir örgüt kurmuşlar. Fikri de, parayı da Amerika vermiş. Ecevit'in dediğine göre, Amerikan askeri heyetleriyle bir binada çalışan bu gizli örgütün ordudan ayrı silah depoları varmış. Başında da bugün elini kolunu sallaya sallaya gezen MHP'liler. Terör, işkence ve cinayetlerin ardında hep bu örgüt varmış. Ecevit diyor ki, "1978'de ben sayın Evren'i-Özel Harp Dairesi'nin tasfiyesi için sıyelim. Genel affın bir an önce çıkması lazım. Zindandakileri bu sadistlerin elinden kurtarmak insanlık görevidir.

**Önemli duyuru
(Radyo saatleri)**

TKP'nin Sesi ve Bizim Radyo'nun yayın metrelerinde değişiklik yapıldı. Radyolar, 11 Kasım 1985 tarihinden bu yana yayınlarını Türkiye saatleriyle hergün kısa dalgadan, aşağıdaki saat ve metrelerden sürdürüyor.

TKP'NİN SESİ RADYOSU

Saat	metre	dalga boyu
7	31,3 m,	9585 khz
8	31,3 m,	9585 khz
11	31,3 m,	9585 khz
12	31,3 m,	9585 khz
15	31,3 m,	9585 khz
16	31,3 m,	9585 khz
19	48,4 m,	6200 khz
20	48,4 m,	6200 khz
23	48,4 m,	6200 khz
24	48,4 m,	6200 khz

BİZİM RADYO

Saat	metre	dalga boyu
5	31,3 m,	9585 khz
6	31,3 m,	9585 khz
9	31,3 m,	9585 khz
10	31,3 m,	9585 khz
13	31,3 m,	9585 khz
14	31,3 m,	9585 khz
17	31,3 m,	9585 khz
18	31,3 m,	9585 khz
21	48,4 m,	6200 khz
22	48,4 m,	6200 khz

AYRICA

Saat	metre	dalga boyu
13.15	31,58 m,	9500 khz
17.45	31,58 m,	9500 khz
23	50,72 m,	5915 khz
23.30	50,72 m,	5915 khz

Hem işimizi, hem sendikamızı koruyalım!

İstanbul'un Avcılar semtinde kurulu Demirören grubuna ait Motopar fabrikasında sendikada örgütlenen 280 işçinin işine son verildi. Patron işçilerin sendikalaşma çalışmalarını kırmak için "fabrika onarımına alınacak" diyerek işçilere önce bir haftalık ücretli izin verip fabrikayı kapattı.

Bir hafta sonra işbaşı yapmak için fabrikaya gelen işçiler, bu kez patronun sendikadan vazgeçemedikleri takdirde fabrikayı bir ay da-

750 işçi daha sokağa atılacak

Yıldız Genç/Yalova

Bursa Merinos fabrikası işçileri Sümerbank'a ait fabrikaların kapatılmasından, yerli ve yabancı şirketlere satışa çıkarılmasından oldukça tedirginler. Merinos fabrikasında çalışan bir işçi şunları anlatıyor: "Amerikan şirketine devredilmeye hazırlanan fabrikamızda şu an-

"Aşı kampanyası"

P.İ./İstanbul.

1,5 yaşındaki çocuğumu hem aşı yaptırmak, hem de doktora muayene ettirmek için dispansere götürdüm. Dispanserde yapılan aşının fiyatı oldukça pahalı geldi. Bunun üzerine doktora, aşı kampanyasının başlatıldığı yerlerde yaptırmasam nasıl olur diye sordum. Doktorun yanıtı şöyleydi: "Aşı kampanyası-

Bahri Tek/İstanbul

ha kapatacağı sözleriyle karşılaştı. Ancak işçiler aralarında mücadeleye devam kararı aldılar. Bunun üzerine patron bu kez fabrikayı 1 Ekim'e kadar kapattı. Ekim ayının başında yine işbaşı yapmak için fabrikaya gelen işçilere, patron tarafından çıkışları verildi. Paralarını ödemek için yanına çağırıldığı işçilere patron şu teklifi yapıyordu: "Bakın bu size son babalık vazifem, eğer sendikadan vazgeçerseniz, size

da üretim tamamen durduruldu. Fabrikada işçiler arasında konuşma yasağı kondu. İş hakkında konuşsak bile hemen sudan bir bahane ile ceza yazılıyor. Fabrika Amerikan şirketine devredildikten sonra fabrikanın C bölümü tamamen dağıtılacak. Bu, sözkonusu bölümde çalışan 750 işçinin işine son verilecek demektir".

nin başlatıldığı yerlerde tek bir şırıngayla onlarca çocuğa aşı yaptıkları için, aşı yerleri mikrop kapıyor ve iltihaplanmalar yol açıyor, bir de fazla aşı verdikleri için koltuk altlarında bezeler oluşuyor."

Gerçekten inanılacak gibi değil. Sözde çocuklarımızı hastalıklara karşı korumak için aşı kampanyası başlatıyorlar, ama çocuklarımıza yeni yeni hastalıkları bulaştıracaklar.

hem daha fazla ücret veririm, hem de işsiz kalmazsınız. Siz de biliyorsunuz ki, bu zamanda iş bulmak çok zor." Bu teklifin duyulması üzerine, işçiler artık kimse-nin patronun yanına gitme-mesi kararını aldılar. Ve fabrikadan çıkan işçiler hep birlikte otobüslere binerek Valiye gittiler. Ancak vali topluca gelen işçileri kabul etmedi.

Şimdi hem işlerini, hem sendikalarını korumak için, işçiler her çareye başvuracaklarını söylüyorlar.

Sağmalcılar Cezaevinde direniş

Eylül ayı başında Sağmalcılar askeri cezaevinde yapılan bir aramadan sonra sudan gerekçelerle 6 arkadaşımızın Gayrettepe 1. Şube'ye götürülerek işkence altına alınması üzerine açlık grevine gittik. Daha sonra arkadaşlarımızın geri getirilmesiyle başlattığımız açlık grevi 13 Eylül tarihinde son buldu.

Yurt çöktü

Ece Orak/İzmir

7 Ekim 1985 günü Özal, Ege Üniversitesi'nin açılışını yapmak üzere İzmir'e geldi. Aynı gün 800 yataklı öğrenci yurdunun 300 yataklı bölümünün de açılışını yaptı.

Ancak Özal'ın "öğrencilere hizmetimiz" diye açılışını yaptığı 800 yataklı öğrenci yurdunun 300 yataklı bölümü, birgün sonra çöktü. 8 Ekim günü yurt binasının çöküşü sırasında içerde kimse-nin olmaması bir faciayı önledi. Öğrenciler ölümden kıl payı kurtuldular. İşte Özal'ın öğrencilere hizmeti!

Sınırdaki hareketlenme

Ekim Can/Hatay

İki aydan bu yana Hatay'ın Yayladağı, Altınözü, Reyhanlı ilçelerine bağlı köylerde, dere tepe demeden, tarlalar da dahil olmak üzere buldozerlerle sürekli yollar açılıyor. Yer yer köy yollarına paralel olan bu yolların ne işe yarayacağı, ne amaçla yapıldığı köylülerin merak konusu.

Bir başka gelişme de, Asi Nehri'nin oluşturduğu sınır bölgesindeki ağaçların kök-

ANAP azınlıktadır

İzzet Arayan/İzmir

Son olarak yapılan SIAR kamuoyu araştırmasından sonra, ANAP 26 Ağustos ile 5 Eylül tarihleri arasında Pazarlama araştırma şirketine (PART) yeni bir araştırma yaptırdı. Bu araştırmanın sonuçları ANAP'ın muhalefet karşısında açık farkla azınlığa düştüğünü ortaya koydu. Bu nedenle araştırmanın sonuçları hasıraltı edildi. Basına yansıtılmayan bu araştırma üç büyük il dahil toplam 16 ilde yapıldı. Araştırmanın sonuçları şöyle: Kararsızlar % 30, SODEP + HP % 29, ANAP % 21, DYP % 10, RP % 5, DSP, % 3, MDP % 2.

Ağır Eğitim'de neler oluyor ?

Cemile Sel/Ağrı

Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi'ne bağlı Ağrı Eğitim Yüksek Okulu'nda geçen öğrenim yılında ikinci sınıflarda toplam 400'e yakın öğrenci öğrenim görüyordu. İlk yarı yıl sonunda, 52 kişi ek sınav hakkı tanınmadığından okuldan atıldı. İkinci sınıflarda okuyan öğrenci sayısı 350'ye düşmüştü. Haziran ayında yapılan sınavlarda ise 350 kişiden ancak 13 öğrenci mezun olabildi. Bu 13 kişi gerçekten diğerlerinden daha mı zeki ve çalışkandı? Elbette hayır. Bunlar ya idarenin adamıydılar ya da gerici, faşistlerdi.

Mezun olamayan çoğunluk Eylül ayında yeniden sınavlara girdi. Bu "başarı ortalaması" idareyi rahatsız etmiş olacak ki, "Eylül'de en az 100 mezun istiyoruz" demişler. Daha sınavlar yeni başladığı halde idare tarafından mezun olacakların listesinin hazırlandığını duyduk. Biz bu listeye inanmadık önce, ama daha sonra mezun olanların yalnızca bu listelerdeki adları yer alan öğrenciler olduğunu gördük.

ten sökülmeye başlanması. Hiçbir neden yokken nehrin kenarında sürdürülen bu temizleme işinin altında yatan gerçek nedeni soruşturan köylüler, "acaba bu yapımlarla yeni operasyonlar düzenlemeyi mi amaçlıyorlar?" diye yorumlar yapıyorlar. Öteyandan köylüler açılan yeni yolların askeri amaçlarla kullanılacağı görüşünde birleşiyorlar.

Hesabı sorulacak

Bir süre önce yitirdiğimiz DİSK'e bağlı Bank-Sen MYK üyesi ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Enver Türkoğlu yoldaşın anısına, İstanbul'da banka emekçileri bildiriler dağıtıldı. "Demokratik hak ve özgürlükler yolunda banka emekçileri" imzası taşıyan bildiri Evren-Özal diktatörlüğünün banka emekçilerine yönelttiği saldırılar anlatıldıktan sonra, özetle şöyle deniyordu:

"Enver Türkoğlu, diğer yürütme kurulu üyelerimiz, Maden-İş, Baysen ve DİSK'in bir kısım yöneticisi ile birlikte uluslararası sendikal ve çalışma örgütlerinde, dünya kamuoyunda Türkiyeli emekçilerin sesini duyurma, ortadan kaldırılan demokratik özgürlüklerin ve sendikal hakların geri alınması mücadelesinde yılmadan çalıştı. Çukurova Holding'in, Yapı Kredi Bankası'nın patronu Karamehmet gibi birçok kaçakçı serbestçe ülke içinde dolaşırken, Enver Türkoğlu ve diğer sendika yöneticileri vatandaşlıktan çıkarıldı.

Yiğit, namuslu ve onurlu insanları böylesi koşullarda mücadeleye zorlayan, emekçilerin hak ve özgürlüklerini yokeden, vatani ülkemizi IMF'nin çiftliği haline getiren Evren-Özal çetesinden bütün bu zorbalıkların hesabı mutlaka sorulacaktır.

Enver Türkoğlu'nun anısı yaşatılacaktır.

Ülkemizin namuslu insanların, banka emekçilerinin başı sağolsun."

Silah vergisine neden karşıyız?

● Doğan DİNÇ

İstanbul Sanayi Odası 500 büyük şirketin 1984 yılında ne kadar ve nasıl kâr ettiklerini gösterir bir araştırma yayınlandı. Bu araştırmaya göre bu şirketler 1984 yılında yüzde 55 net kâr ettiler. Bu araştırma 1984 yılında işçilerin gerçek ücretlerinin bir önceki yıla oranla gerilediğini, parabolalarının kârlarının ise büyüdüğünü gösteriyor. İSO başkanı Nurullah Gezgin araştırmayı tanıtırken şu gerçeği de açıkladı: "1970'li yılların yarısından beri imalat sanayinde yatırım yok."

İSO başkanının 1985 için söyledikleri de ilginçtir. Onun verdiği bilgilere göre 1985 yılında büyüme hızı hükümetin öngördüğünün çok altında olacak. Büyüme hızındaki bu düşüşün kaynağı ise sanayi sektörü, bu sektör içinde de imalat sanayi.

İmalat sanayinde uzun yıllardan beri yatırımlar artmıyorsa, önümüzdeki yıllarda da üretimin artmasını beklememek gerekiyor.

Özel sektör sanayi yatırımı yapıyor. Ya devlet? Bunun için de, açıklanan 1986 bütçesine bakalım: Bu bütçede de, tahmin edilebileceği gibi, IMF, Dünya Bankası isteklerine uygun hedefler var ve bunların içinde yatırım yer almıyor. Bütçenin iç ve dış borç ödemelerine ayrılan bölümü ile "savunma giderleri" diye ayrılan bölümü hemen hemen bütçenin yarısını oluşturuyor. Buna devletin zorunlu harcamaları eklenince, sanayi yatırımları için pay kalmıyor.

Bütün bunlar ortadayken, Evren-Özal yönetimi şimdi yeni bir ihanet için kolları sıvıyor. Sanayi yatırımları durmuşken, "silah sanayi kuracağız" diye ortaya çıkıyorlar. Amerikan, Alman silah tekelleriyle, yerli işbirlikçi tekelleri halkın cebinden kesilecek yeni fonları yağma etmeye çağırıyorlar. Vurguncular için, 12 Eylül vurguncuları için, rüşvetçi generaller için yeni bir alan yaratıyorlar. Bunun adına da "ulusal savunma sanayi kurmak" diyorlar. Gerçekte ne ulusal savunmayla ilgili bir adım atabilirler, ne de gerçekten silah üretebilirler. Attıkları adım Türkiye'yi ABD emperyalizmine daha fazla bağımlı kılacak halk düşmanı bir adım olduğunun pek iyi bilincindedirler. Amaçları beş yıldır halkın cebinden, işçilerin ücretlerinden, memurların maaşlarından, köylülerin ürün bedellerinden keserek hiçbir yatırıma, üretim atışına dayanmayan, ama artık sonu görünen bir dışsattım dalaveresiyle besledikleri tekellere yeni bir kâr kapısı açmaktır. Amaçları bu kez "ulusal savunma" demagogisiyle halkın gelirlerinden biraz daha çalabilmektir. Attıkları adım ülke gerçekleriyle taban tabana zıttır. İşsiz sayısı dört milyona vardı. Her gün ortalama bin kişi işsizler ordusuna katılıyor. Ülke beş yıldır yoksullaşılıyor. Ekonomi baştankara gidiyor. Ve onlar halkın gelirlerinden kesilecek yeni kaynaklarla, yeni vergilerle

yüzlerce milyarı daha, ölümden başka birşey üretmeyecek ve kendisi de ölü bir alan olan silahlanmaya ayırıyorlar.

ABD ile sürdürülen Savunma İşbirliği Anlaşması görüşmelerinde ABD'den fazla kredi, daha fazla askeri yardım isteyen, uşaklığın fiyatı üzerinde pazarlığa girişen Evren-Özal ikilisi, bu yeni silahlanma fonu, yeni silahlanma yatırımı projesi ile ABD silah tekelleri için daha neler yapabileceğini de somut göstermiş oldular. F-16 projesi, ise tüm yönleriyle yapılmak istenenlerin bir aynasını oluşturuyor.

Türkiye'nin aklı başında tüm insanları, işsizliğe çare olmak bir yana onu daha da artıracak, ekonomiyi daha da kötüleştirecek, ulusal bağımsızlığı temelden dinamitleyecek bu projeye karşı çıkmalıdır. Türkiye böylesi emperyalizme bağımlı silahlanma projeleriyle ulusal savunmasını gerçekleştiremez.

Ulusal savunma herşeyden önce halkı, ülkeyi tehlikelerden korumak içindir. Bu adımlar ise tehlikeleri daha da artırmaktan başka bir işe yaramaz. Türkiye ulusal savunmasını ancak barış temelinde kurabilir, Türkiye ulusal sa-

vunmasını emperyalistlere bağımlılığı daha artırarak değil, ulusal bağımsızlığı için gereken adımları atarak sağlayabilir. Zayıf bir ekonomiye dayanan güçlü bir ulusal savunma olamaz. Türkiye komşularıyla iyi dostluğa, karşılıklı yarara dayalı ilişkiler kurarak, emperyalistlerin saldırı ve dayatmalarına karşı durarak gerçek bir ulusal savunma anlayışı geliştirebilir. Ayrıca açıktır ki, demokrasi olmadan ulusal güvenliğin sağlanamaz.

Sosyalist ülkelerin sürekli yineledikleri, yeni yeni önerilerle zenginleştirdikleri ve güçlendirdikleri barıştan yana tutumuna sürekli sırt çeviren, NATO'nun, ABD'nin gerginliği tirmandırıcı ne kadar önerisi varsa herkesten önce alkışlayan Evren-Özal diktatörlüğünün bu yeni yurt düşmanı adımına karşı, halktan alacağı yeni haraca, silah vergisine karşı TKP şu çağırımı yaptı: "TKP bu büyük ihanete izin verilmemesi için elden gelen herşeyin yapılması gerektiğine inanıyor. Bütün yurttaşlarımız, ülkenin geleceği konusunda sorumluluk duyan bütün politik güçler, parlamenterler, bütün yığın örgütleri işçiler, aydınlar, gençler ve yurtsever subaylar bu tehlikeli girişimi önlemek için zaman yitirmeden her çabayı göstermelidir."

Türkiye ve silah sanayi

Savunma silah sanayi kurma eğilimi gelişmekte olan ülkelerde iki farklı nedenden ortaya çıkıyor: Birincisi, emperyalist silah tekelleriyle, emperyalizmle bağlı çevreler bu yolla kendileri için kârlı yeni bir alan yaratmak istiyorlar. İkincisi bu ülkelerdeki ulusal güçler birçok deneyde savunmada emperyalizme bağımlılığın nasıl bir sonuç doğurduğunu görmeleri sonucunda, örneğin ABD'nin silah ambargosuna gibi, bu konuda çabaya girişiyorlar.

Gerçekten gelişmekte olan ülkeler modern bir silah sanayi kurabilirler mi? Ya da iyiniyetle bu alana ilgi duyan yurtsever çevrelerin bağımsız bir silah, savunma sanayi kurma amaçları gerçekleştirebilir mi?

Silah üretimini, ithal ikameci metotlarla kapitalist dünya ile sınırlı olarak çözmek isteyen bir ülke, zorunlu olarak şu yedi aşamadan geçmek zorunda. 1- İthal edilen silahların içerde tamir ve bakımının yapılması. 2- Bir silah üretme lisansının satın alınması ve bunu satan ülkenin çok büyük teknik ve personel desteği ile ilk üretim tesislerinin kurulması. 3- Bu tesislerde ithal edilmiş ana parçaların montaj yapılması. 4- Ana parçaların ithal edilen parçalardan içerde monte edilmeye başlanması. 5- Parçaların ithal edilen hammaddelerle içerde yapılmaya başlanması. 6- Hammaddelerin yerli üretimi ve 7- Tasarım, hammadde ve üretim aşamalarının tümünün içerde yapılması.

Türkiye henüz birinci aşamada. Şimdi ikinci aşamaya geçilmek isteniyor. Kamuoyuna ise atılacak bu adım sanki yedinci aşamaya ulaşacakmış gibi gösteriliyor.

Gerçekten bir silah sanayi kurabilmesi için bir ülkenin imalat sanayinin 7 temel dala (demir ve çelik, demir dışı metaller, metal ürünleri, makine, elektrik makineleri, gemi yapımı, motorlu araçlar) sahip olması ve en önemlisi bu 7 daldan her birinin kendi içinde belli sayıda alt dallarda üretim yapabilir durumda olması (bu alt dallar; demir-çelikte 29, demir dışı metallerde 33, metal ürünlerinde 15, makinede 64, elektrik makinelerinde 32, gemi yapımında 4 ve motorlu araçlarda 10 adettir) gerekiyor.

Türkiye'nin 7 temel dal ele alındığında belli bir kapasitesi vardır. Ama iş alt dallara gelince bu kapasitenin hiç anlamı olmadığı hemen görülüyor. Örneğin makine dalındaki, silah üretimi için varlığı zorunlu olan 64 alt dalın 33'ü Türkiye'de yoktur. Bunlar arasında buhar tribünleri, kalıp makineleri, elektromekanik el aletleri sayılabilir. Var olan dallar ise dışa bağımlı durumdadır.

Türkiye için başka zorluklar da var. Silah üretimi teknolojik alanda çok gelişmiş olabilmeyi ve bu alana çok büyük yatırımlar yapmayı da gerektiriyor. Sonuç olarak bu koşullarda Türkiye için bağımsız bir silah sanayi kurabilmek

Türkiye, Kürt sorununun...

Başlı sayfa 1'de
lar CIA'nın Türkiye İstasyon Şefliğini yapmış, 12 Eylül darbesinin haberini aldığında "en sonunda bizim oğlanlar başardı" diyerek sevinç çılgılığı atan Paul Henze'nin 30 Ekim günlü Amerikan *Christian Science Monitor* gazetesinde, Türkiye üzerine, Ankara'dan gönderilmiş bir yazı yayımlandı. Yazı Amerika'nın Sesi Radyosu Türkçe servisinin 31 Ekim günlü yayınlarında da geniş olarak yer aldı. Paul Henze söz konusu yazısında Özal hükümetinin "çalışmalarını" övüyor. Hükümetin, Kürtlerin yaşadığı bölgelerin geliştirilmesi, "enerji ve sulamada kullanılacak barajlar inşa etmek, yol şebekesini geliştirmek ve tarımı güçlendirmek için" yoğun çaba harcadığını ileri sürüyor. Bu sicilli CIA ajanı Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı illerde dolaştığını, kahvelerde "Kürt asıllı"larla sohbet ettiğini ve bunların yaşamlarından memnun olduklarını iddia ediyor. Kısacası CIA yetkilisi Paul Henze Amerikan yönetiminin Türkiye'de Kürtlere uygulanan baskı ve terörü desteklemiş olduğunu ifade etmiş oluyor.

Şimdi bir gerçek daha açık görünüyor. Hiç bir halk düşmanı girişiminde faşist rejimi ve hükümetini yalnız bırakmayan Amerikan yönetimi Kürt halkına karşı sürdürülen insanlık dışı baskıların da savunucusu oluyor. Amerikan emperyalistleri Türkiye'de Kürt halkına yönelik saldırılarda da saldırganın tarafını tutarken bilinçli bir tutum alıyor. Kürdistan'daki üslerden bu rejim sayesinde yararlandığını unutmuyor.

Son haftalardaki bu gelişmeler şu gerçeklerin daha somut kanıtlanmasını getirmiştir. Türkiye'de Kürtler diye

olanaksız. Ancak emperyalist tekellerle, kimi önemsiz parçaların montajında işbirliği gibi bir perspektif olabilir. Bu gerçeği, seçtikleri 6 silahlanma projesinin de gösterdiği gibi, şimdi bu işe girişenler de biliyorlar. Ama bu durum onların niyetlerine aykırı değildir.

Eğer bu türden bir silahlanma yoluna girilirse sonuç ne olur. Türkiye'nin bağımlılığı daha da artar. Kurulan silahlanma projeleri yetişmiş elemanları emer, fakat işsizliğe çözüm olacak bir istihdama yol açmaz. Bu alan aynı zamanda öteki sanayi dallarının zayıflığa düşmesine ve sonuç olarak yetişmiş eleman ve kaynak bakımından gerilemesine yol açar. Başta eğitim ve sağlık harcamaları olmak üzere, tüm sosyal harcamalarda gerilemeye neden olur.

Sonuç olarak Türkiye'de kurulacak bir silah sanayi ekonominin sorunlarına çare olmaz. Tam tersine son derecede kit olan kaynakların üzerine yeni ve ağır bir yük bindireceği için gelişme sürecini durdurur, gerilemeye yol açar. Daha da önemlisi ülkenin bağımsızlığı kökünden dinamitlenir.

ayrı bir halk vardır. Bu halk ile ilgili ana sorun onun baskı altına alınmasıdır. Evren-Özal diktatörlüğünün üzerindeki baskısı ABD emperyalizmi tarafından açıkça desteklenmektedir.

Kutlu yoldaşın Merkez Komitesi 3. Plenumu'nda belirttiği gibi "Türkiye, Kürt sorununun üzeri örtülerek demokrasi yolunda ilerleyemez."

VAKİT GEÇİRMEYELİM

Başlı sayfa 4'de
kıstırdım. Bana hep 'yapıyoruz, ediyyoruz, tasfiye ediyoruz' dedi. Ama yapılmadı".

Evren'ler evlatlarımızın canına, kanına basa basa gelip tepemize oturmuşlar. Utanmadan "af çıkarsa terör gelir" diyorlar. Kendi suçlarını çocuklarımızın üstüne atıyorlar.

Turgut Sunal'ın insanlık dışı sözlerini okuyunca endişem daha da arttı. Bir anne olarak herkese sesleniyorum. Oğullarımız, kızlarımız bu işkencelerin, cellatların elinde. Vakit geçirme-

Köylü hakkını nasıl...

Başlı sayfa 8'de
görüşten olursa olsunlar, herşeyden önce kendi aralarında birleşmelerini öneriyorlar. Birlikte kendi isteklerini saptamalarını ve her olanağı kullanarak bu istekleri önesürmelerini öneriyorlar. Köylü sesini ne zaman ki köyün dışına taşıyorsa, eylemiyle istediğini ortaya koysa, ancak o zaman gerçekten politikaya katılabilir ve hakkını aramaya başlayabilir. O zaman köylü görecektir ki, fabrikadan, okuldan, gecekondudan, kentteki emekçilerden gelen sesler kendisini desteklemektedir. Köylü o zaman görecektir ki, kendi haklarını da koruyabileceği demokratik bir Türkiye'nin kurulmasında rol alabilecek büyük bir güçtür.

Daha çok haber daha çok...

Başlı sayfa 2'de
ların her fabrikada, her mahallede, her okulda bir muhabiri olmasın? Neden her *Atılım* okuru, her radyo dinleyeni kendini gönüllü bir muhabir olarak görmesin? Ve neden demokrasiye inanan, yurdunu seven her yurttaş TKP'nin organlarına doğrudan yazmasın? Bütün bunları sağlamalıyız.

Zaman zaman, geldiğimiz yere bakınca "iyiyiz" diyoruz. Ya gideceğimiz yola bakınca? Kutlu yoldaş 65. yıl konuşmasında "iktidar endişesi taşınmalı" diyordu. O zaman daha yapacak çok işimiz var. Hem de çok ertelemeden.

Evet, geçen yıl Mayıs-Kasım aylarında 1.906 mektup. Bu yılın aynı döneminde 1.935 mektup. Bu durum nabızımızın attığını gösteriyor. Ne ki yalnızca bunu. Ama biz bugün damarlarımızı çatlatırcasına zorlayan bir tempoda çalışmaktan, iş yapmaktan söz ediyoruz. Öyleyse, daha çok haber, daha çok yazı için, daha çok partisiz yurttaşın parti organlarına yazması için çabalarımızı artıralım!

ABD hegemonyasına son vermeden

Başlı sayfa 1'de

bir yanı Türk subaylarının bile içine adım atmadığı Amerikan üsleriyle dolmuş durumda. Ekonomide ise artık buğday ve şeker bile ithal etmek zorundayız, üstelik emperyalistlere 25 milyar dolardan fazla dış borcumuz var. Artık hangi taşı kaldırsanız altından Amerika çıkıyor.

Şimdi çok daha açıklıkla görülmektedir ki, Türkiye'nin onlarca yılı boşuna harcanmıştır. Ama emperyalizm bu yılları boşuna harcamamış, çok iyi değerlendirmiştir. Adım adım ülkemizdeki çok yönlü varlığını ve etkisini artırmıştır. Burjuva partilerinden, MIT'e, orduya kadar her yere sızmıştır.

Evren'ler, Özal'lar döneminde yeni olan nedir? Bir kere, Türkiye'yi şimdi yönetenler öncekilerinden farklı olarak, yalnızca ABD'nin isteklerini dik-kate almakla yetinmiyorlar, doğrudan ABD'de kararlaştırılan politikaları uyguluyorlar. Bu, ekonomik ve sosyal politikalarından kültürel yaşama kadar, iç politikadan dış politikaya kadar her alanda geçerlidir. Öyle ki artık kamuoyu Türkiye'yi yarın ne beklediğini, Evren'lerin, Özal'ların görüş ve açıklamalarından çok, Richard Perle, Paul Henze, Rogers, Huppe vb. gibi CIA ve Pentagon yetkililerinin tutumlarından, IMF ve OECD raporlarından öğrenebilmektedir. İkinci yeni olan, 1980'den bu yana ABD emperyalizminin savaş kıskırtıcılığının olağanüstü artmış olmasıdır. Bu durumda, geleceğimiz emperyalistlerin ve onların işbirlikçilerinin eline bırakıldığı sürece, yarınlar bugünden her bakımdan daha kötü olacaktır.

Biz komünistler, Türkiye kendi geleceğini kendi ellerine almalıdır, diyoruz. ABD emperyalizminin ülkemizdeki hegemonyasına son vermeden, barış, demokrasi, ekonomik kalkınma, sanayileşme, sosyal adalet, çağdaşlaşma, bunların hepsi hayaldir. Emperyalizme böyle kölece bağımlı kaldığımız sürece bu hedeflerin hiçbirine ulaşamaz.

Ne ki, bu gerçeğin gerek kimi sol çevrelerde gerekse de bazı muhafefet çevrelerinde yeterince görüldüğünü söylemek zordur. Bu, onların genel demokratik savaşıma katkılarını sınırılıyor.

TKP yılların deneyiyle kanıtlanmış bu gerçekleri dikkate alarak, demokrasimizin mutlaka antiemperyalist bir içeriğe sahip olması gerektiğini vurguluyor, ulusal bir demokrasiyi savunuyor.

Halkımız, özlediği demokrasiye ancak emperyalizme karşı savaş başa alarak kavuşacaktır.

Asıl şimdi işçiler konuşmalı • Mehmet YAVUZ

Türk-İş ile TBMM Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu'nun 27 Kasım'da ortak bir toplantısının olacağı, Türk-İş'in yasa değişiklikleri konusundaki görüşlerini burada dile getireceği açıklandı. Bu açıklamayı, daha önce "parlamentoya Ekim ayından itibaren iki aylık yeni bir süre tanıdıklarını, önerileri dikkate alınmazsa artık eyleme geçeceklerini" söylemiş olan Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide yaptı. Türk-İş yönetiminin tutumunda yeni olan birşey var mıdır? Hayır yoktur.

Türk-İş yönetimi, "hükümetin açıkça patronlar tarafında yer aldığını" birçok kez ilan etti. Ne ki, böylesi bir hükümetle diyalogu sürdürme tutumundan vazgeçmiyor. Yine de "Grev yapın da görelim" diye meydan okuyan Özal'ın kapısında beklemenin hiçbir inandırıcılığının kalmaması üzerine, Evren'e başvurular. İşçi haklarını yokeden bu adaletsiz, zorba rejimin,

onun belkemiği Anayasa'nın bekçisi olduğunu her seferinde duyuran Evren, kendilerini muhatap bile kabul etmedi. Bu kez, "parlamento" dediler. Türk-İş tepe yönetimi işte şimdi parlamento kapısında. 27 Kasım'da meclisin komisyonlarından biri ile yapılacak toplantıyı bekliyor. "Bekleyin" diyor.

Türk-İş yönetimi bunu hangi ortamda yapıyor, hangi ortamda parlamentoda oyalanıyor? Parlamentoda bile, kimsenin "bu gerçek bir parlamentodur" diyemediği bir ortamda. Parlamento dışındaki yapıldığını gördükleri bir ortamda. Diktatörlüğün, kurumlarının içyüzünün ortaya döküldüğü, yığınları politika dışı tutmaçabalarının giderek etkisini yitirdiği bir ortamda.

Görülüyor ki, Türk-İş yönetimi "hükümet, asgari ücretin altında işçi ça-

lıştırmasını serbest bırakmak üzere, asgari ücret hakkını bile geri alıyorlar", "daha ne bekleniyor?" diye soran üyeleri karşısında sığınacak yer olarak bu kez de parlamentonun dar koridorlarını buluyor. Türk-İş'in, üyelerinin çıkarları bu yöntemlerle korunmaz. Türk-İş yönetimi geciktikçe, kazanan yalnızca ve yalnızca patronlar oluyor. İşçiler kaybediyor.

Türk-İş'i parlamentoya taşımak çözümlü değildir. Türk-İş'in üyeleri fabrikalarda, işyerlerindedir. Şimdi herkes konuşuyor. İşçiler neden susacakmış? Asıl şimdi, işçiler konuşmalı, politika asıl fabrikalarda, işyerlerinde yapılmalıdır.

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın MK 2. Plenumu'nda dediği gibi, "Burjuvazi ve hükümet tek bir dilden anlarlar, o da sınıf savaşının dilidir."

Köylü hakkını nasıl arayacak?

• Ayşe ÇİMEN

Tarım ve Orman Bakanı H.Doğan hakkında verilen gensoru önergesi mecliste görüşülürken, tarım üretiminde gerileme olduğunu söyleyen Maliye Bakanı A.K.Altıparmak'ın "Bunun sevabı, günahı Allah'a, dua etmesi de bize..." sözleri mecliste aylağı bir "Amin..."in yükselmesine yol açtı. Türkiye tarımının bugün içine düştüğü durumun günahının "Allah'a ait" olduğuna dair kargaları bile güldürecek bu açıklama, şimdiye dek herşeyin iyi gittiğini iddia eden Özal hükümetinin, üretimdeki düşüşü kabullenmesinin bir itirafı oldu. Ancak durumun itiraf edilenden de kötü olduğu, gittikçe de daha kötüleştiği, bu yıl gıda ithal bağlantılarının çok daha geniş çapta yapılmasından ve çok sayıda köylü ailesinin yıkıma yuvarlanmasından bellidir. Türkiye Ziraatçılar Derneği Başkanı İbrahim Yetkin, Eylül ayı içinde Trakya, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da 10 pilot bölge, ilçe ve köylerinde yaptıkları araştırmanın sonuçlarını belirtirken, "Görülen yörelerde verim kaybı ve hasarın yüzde 50'ye ulaştığını, iç göçlerin başladığını, intihar olaylarına tanık olduğunu, tarlaların hacedildiğini, Türkiye'de 40 bin köyün dörtte üçünde köylülerin icraya verildiklerini" belirtiyor ve "Türkiye için gıda tehlikesi çanları çalmaktadır. Türkiye artık eski rahatlığıyla gıda maddesi ithal etmeyen birkaç ülkeden biri olduğunu söyleyemez. Bunun nedeni toprak ya da insan unsuru değil, çarpık ve yanlış tarım politikaları uygulayanlardır" diyordu.

Gerçek budur. Türkiye'yi başta buğday olmak üzere, bugün, pekçok gıda maddesini ithal eder duruma düşüren, tarımla birlikte üretici köylünün de yıkımını getiren "Allah" değil, Özal hükümetinin "Allah" gibi taptığı IMF'nin

çizdiği rota, IMF'nin verdiği kararlardır. IMF istediği için üreticilere devlet desteği en aza indirildi. IMF istediği için köylünün ürününe biçilen fiyatlar maliyeti bile karşılayamaz oldu. IMF istediği için mazottan ilaca, makineden gübreye kadar tarımsal girdilerin tümüne altından kalkılamayacak zamlar geldi. IMF istediği için Türkiye tarımı yerli ve yabancı tekellere açıldı. Köylünün hızla yoksullaşması, belini doğrultamaz hale gelmesi, toprağını satmaya mecbur bırakılması sonucu, toprak daha büyük ellerde toplanmaya başladı. Küçük, orta köylünün bıraktığı topraklara tarım kapitalistleri yok pahasına el koydular. Bu süreç çok acılı biçimde yaşanıyor. Evet, Türkiye Ziraatçılar Derneği'nin belirttiği gibi, köylünün çıkarlarını kollayan, ülke tarımını gözetken bir üretim planlaması yoktur, ama IMF'nin planlaması ve

bunun uygulayıcıları vardır. IMF'nin planlamasına göre, Türk tarımının ve köylülüğün bir kısmının yok olması pahasına Türkiye tarımı, bir avuç yerli ve yabancı tekelin vurgun alanı haline getirilecekti. İşte 5 yıldır adım adım gerçekleştirilen budur.

Bu durum, köylülüğün ezici çoğunluğunun, diktatörlüğün süngüsünün bekçilik ettiği kapitalist sömürü altında her geçen gün daha yoksullaşmasını, yıkıma uğramasını getiriyor. IMF'ci ekonomik politika, küçük ve orta köylüyü, köy yoksullarının ya da kentlerde işsizler ordusunun saflarına katıyor.

Köylünün durumunun böylesine kötüleşmesi ve artan hoşnutsuzluk yasal muhalefet partilerini de etkiliyor, politikacıları köye ilgi göstermeye yöneliyor. S.Demirel, Isparta'da köylülere, "politika yapın, hakkınızı arayın" dedi. E.İnönü, SODEP başkanlığından ayrılırken SHP'lilere "kırı ihmal etmeyin" dedi.

Sosyal demokratlar köylüye ne yapmalarını öneriyorlar? Ya da Demirel'in dediği gibi, köylü nasıl politika yapacak, hakkını nasıl arayacak? Köylü eskiden olduğu gibi, yalnızca seçimlerde şu ya da bu partiye oy atmakla politika yapabilir mi? Hakkını arayabilir mi? Köylü nasıl bir güç olacak ve politik yaşama ağırlığını koyacak? Asıl sorun budur. Köylü elbette seçimlerde demokrasi isteyen partileri destekleyecek, partilerden, politikacıardan kendi çıkarlarına hizmet etmelerini, kendisini yerli ve yabancı tekellerin, tefecinin, tüccarın, büyük toprak sahibinin sömürüsüne karşı korumalarını isteyecektir. Ama köylü eğer yalnızca köye politikacının gelmesini beklerse, ona salt isteklerini iletmekle kalmırsa, politika yapmış olmaz. Yalnızca seçim gününü bekleyerek hakkını arayamaz.

Komünistler köylülere, hangi politik

Arkası 7. sayfa

Kötü muamele?

İşçiler Bakanı Yıldırım Akbulut şöyle konuşuyor: "İşkence yok", yalnız "kötü muamele yapılıyor".

Ama bakın, geçtiğimiz Temmuz ayında, İstanbul'da bir grup arkadaşı ile birlikte gözaltına alınan TSİP Merkez yöneticilerinden Çağatay Anadol gazetelere de yansıyan sorgusunda ne diyor: "Siyasi şube memurlarının 'muamele' adını verdikleri ama tüm insanlığın işkence olarak nitelendirdiği ve lanetlediği işlemlere defalarca maruz kaldım. Manyeto cihazında üretilen elektrik akımı ardaarda vücuduma verildi. Askı tabir edilen bir kalasa kollarımdan bağlandım. Bu kalas duvardaki veya tavanındaki iki çengele takıldı ve vücudum tüm ağırlığı ile kollarıma yüklendi. Gözlerim bağlıydı ve çıplaktım. İşkencenin yapıldığı odaya eşim getirildi. El ele tutuşturulduk. Ve vücutlarımıza akım verildi." Ve ekliyor "rejim işkenceden ellerini yıkayamaz."